

baptizare: et puer tebat illa vba
q̄ xps docuit discipulos Ite in orbe
baptisantes eos in noie p̄ris a fi
lij a sp̄s sc̄i. Perutebat aut illa
verba et dixit. Baptiso te in noie
p̄ris. p̄ filiū. in spiritū sandū. Et
statī aqua disparuit. et ali? pres
biter accedit credēs a baptisauit
recte. tūc aq̄ ibi reūsa ē. et corā oī
pp̄lo factū est istd̄ miāculū. Se
cundū miāculū narrat fr̄igobert?
Cū quidā sacerdos dubitaret et
starz in altari legēs missam de tri
nitate cogitās q̄ nō poss̄ esse tri
nitas p̄sonarū in vna essentia Et
cū sic stabat cogitādo a dubitādo
in memoia: statī apparuerūt tres
lapides p̄ciosi corā illo in altari. et
in q̄libz cornu altaris erat vn? la
pis ex opposito. a in medio terci?
Et statī paulatī trāsibant in vnū
sc̄z in mediū a erat vn? lapis pre
ciosus. Et ille statī post missā fa
ciens cōfessionē retinuit lapidē istū
p̄ magnis reliquijs: et valuit in
firmis ad medelā. Terciū mira
culū legim? in scolastica historia.
q̄ in natiuitate xpi tres soles orti
sūt in oriente. ac paulatī redacti
sūt in vnū solem in signū q̄ ante
xpi natiuitatē nō erat nisi noticia
vnius p̄sone in dimis: sc̄z p̄ris Sz
mediante xpo tres p̄sone fuerant
manifestande in vna essentia.

Quartū miraculū fuit b̄ti au
gustini. Nā ipse voluit cōponere
librum de trinitate: et ibat iuxta
mare cogitādo qualiter poss̄ po

nere q̄ nō erratz a vidit quendā
puerū sedere iuxta maē qui facie
bat foueam. a habuit cōclear au
reum volens mare exhaurire in il
lam foueam. Et augustin? mira
batur dicēs. Quid facis tu? Hec
spōdit. Volo mare fūdere in hāc
foueam Hec spōdit Hoc est ipos
sibile. Et ait puer. Ita ipossibile
est te scire posse fundamētaliter
qd̄ cogitasti. Sz crede simpliciē: a
fides tua saluū te faciet: et dispa
ruit ac.

De venerabili sacramēto.

Sermo. xli.

Ite ē panis q̄ de celo descē
dit iob. vi. Nō q̄n hō dz
longā viā ambulaē: idiget p̄ via
pane. qz d̄t i p̄s. Panis cor hoīs
cōfirmat. Et rō ē qz sp̄ agit calor
natural in humidū. a ista sūt tria
sc̄z ignis et aq̄. Ita ignis natural
sp̄ trahit ad se aquā humiditatis h
est sangnē vt digeat humidū qd̄
iuuenit in hoīe Et nisi hō recipet
cibū et potū: ignis natural totū
corpus cōsumet Vtz. q̄n aq̄ fūdit
sup calidū lapidē tūc ignis in la
pide cōsumit aquā cito Ita sp̄uale
optz aiām ābulaē p̄ hāc vitā ad
longā viā: videlz celestis glie Ido
idiget bō refectōe anteq̄ exeat. a
illa refectō ē verbū dei a sacm cor
pois a sāguis xpi: qz sic corp? vi
uit cibo nali: ita aiā cibo sp̄uali.
Dñ ait dñs mat. b. iij. Nō in solo
pane viuit hō: s̄ ec̄ a cibo sp̄uali. i.
sacm. Nisi ergo aiā accipiat hūc

panē sanctū: tūc peccatū qđ facit
de die in diē. sic ignis cōsumit oēs
vires aīe. Et qñ recedit de corpe
et non accipit de isto pane deficit
in via cēlestis gaudiij. Ideo ait do
minus in euāgelio hodierno dis
cipul suis: et turbis iudeorū

Aro mea quā reliqui vobis in
memoriale mee passionis: vere ē
cibus. et sāguis quē cōsecraui in ca
lice de vino qđ significat sanguinē
quē fudi in cruce vere ē pot? Qui
ergo digne māducat carnē meā
et bibit sāguinē meū: ī me manet
et ego in illo. Et tūc ait discipul in
speciali. Sic me misit pē viuēs in
deitate: ita egoviuo propē prēm
in eadē deitate. Et qđ māducat me:
viuit propē me. Hic ē panis qui
de cēlo descēdit. Nō sic prēs vti
māducauerūt māna in deserto et
mortui sūt. qā illud māna cōmede
bāt. pē tpālē esuiem idō mortui
sūt. Sz qđ māducat hūc panē quē
ego vob reliq in meōriā meā: nō
moiet in aīa ietnū: sz viuet meū
etnālē. Ergo ad thema. Hic ē pa
nis qđ de cēlo descēdit. Dñ iste pa
nis sacīalis qtuor vtilia hoī dige
ne sumēti pstat. Ideo ait apłs ad
chorinth. in hodierna epłā. Pro
bet autē seipsū hō vt sit dign? et
tunc de pane illo edat et de calice
bibat. Pmo a peccō purgat. scđo
grām donat. tēto in tēptacōne cō
fortat. qarto vitā eternā submī
strat. Primo dico qđ corpus xpī
digne sumētibz a peccīs aīaz pur

gat. vñ ait dñs Lu. xxiij. Hoc est
corpus meū qđ p vob datur in
remissionē oīm peccōz. et hō cōtis
die peccat sic dñt iob. Si dixim?
qđ peccat nō habem? nosipōs sedu
cimus et veritas in nobis nō est.
Ideo necē est qđ die panē sanctū
sumē. Nā in pmitiua ecclīa xpīani
oī die cōmunicabāt et se prepara
bāt et tandē p mēsem. et tandē se
mel in anno. Ita quilibet xpīan?
ad minus semel in āno cōicare de
bet. et si nō facēt multū peccaret.
et tandem aīa egrediēs morerēt
etnālē. Qđ āt a vicijs purgat le
gim? figurā pmo. reg. xviij. qđ io
nathas puguit cōtra inimicos: et
ex labore fuit fessus ita qđ amisit
visum et ascēdit montē et inuenit
mel et cōedit. et oculi ei? sūt illu
minati. et iterū pugnavit et vicit
inimicos. Ita spūaliter hō qđ die
pugnat cōtra viciā videlz diabolū
trahentē ad supbiā. mūdum ad
auariā allicientē. propriā carnē
peccō luxurie inficientē. de qđ aīa
hoīs obscurat in ocul? cōgnicōis.
Deb? igitur tal? ascēdē montē scē
vite in qđ est beneplacitū deo ha
bitare in eo. et ibi inueniet dulcedi
nē mellis qđ apis. i. spūscāis de
cēlo posuit sup lapidē altaris in
bñdictōe sacri. Et sic aīa illumia
tur et pcaueat se ab oībz peccīs fu
turis. et doleat de peccīs pteritis et
sit caut? de peccīs pntibz. Et ideo
sacerdos in altari facit inde mētio
nē post pater noster dicēs Libera

nos q̄sum? dñe p h̄ sac̄m a pecc̄s
p̄tēis. p̄ntibz et futūis Et sic p̄
primū sac̄m xp̄i digne sumētibz
qđ purgat a pecc̄is. Sedo cor̄p?
xp̄i digne sumentī grām donat et
augmētāt Vñ sap̄. xvi. Prestitisti
eis panē de celo h̄ntem oē delcā
mentū et sapore. H̄? legi? figurā
exo. xi. qđ filij isrl̄ de mane exierūt
et colligebant mānā: et illd mānā
ecidit cū roze et qđ colligebat cum
auaicia volēs mltā apprehēdē eo
mīn? habebat: et illd mānā serua
batur ī archa testamētī in memo
riam posteis vt filij eoz scirēt mi
rabilia qđ ostēdit de? p̄tibz eoz ī
deserto Ita spūale existēs ī pecc̄is
mōlibz ē qđ ī tenebris noctis qđ
d̄z de mane exiē. i. surgē cito: et col
ligē mānā p grām s̄cti spūs qđ
p̄stat oēm sapore deuotis h̄ aua
ris nō sapit et icredul. sicut filijs
isrl̄ aliq̄bz qđ dixerūt Vtinā eēm?
ī egipto: vbi sedebam? sup ollas
carnū. i. carnalia magis sapiūt
eis qđ spūalia Et sic filij isrl̄ habe
bāt mānā ī archa federis ī me
moriā miābiliū dei Ita et sac̄dos
d̄z h̄rē mānā. s. sac̄m ī altari vel
iux altāe Nā ante archā vbi eāt
mānā fuit p̄piciatoriū. i. loc? mīe.
vt qñ fuerūt tribulati: ibāt āte ar
chā vbi eāt mānā: et ibi orabant
diētes Mēcorde dñe quō eduxi
sti prēs nr̄os et quō abasti eos
mānā ī deserto. xl. āmis: et facias
grām et mīaz p mānā fidelīū quē
sac̄dos b̄ndic̄z ī altari d̄z mlti sūt

heretici qui cōtra fidem dicunt qđ
bene credunt qđ xp̄s filius dei be
nedixit: h̄ qđ sacerdos homo pec
cabilis benedicere nō potest. Ad
qđ respōdet fides catholica qđ ve
bum sacerdotis nō ē sacerdotis:
sed ē ip̄ius cristi. Sicut verba nū
cij sūt dñi qui mittit eū Si em̄ ad
verba moȳsi virga quā tenuit ī
manu ī ic̄tu oculi versa ē ī car
nem. et omnis aqua ī sanguinē:
et omnis puluis terre ī muscas
et potestate mittētis: et nō faciē
tis. Sic possibile est credēti qđ ad
verbū sacerdotis qđ nūcij p̄nt h̄
fieri. Itē si ad verbū ioseph sol iuit
retrosum ī celo tanq̄ nūcij dei.
Ergo credēti prestat gratiā: et nō
credēti iram dei. vt patet de pha
raone qui noluit credere. ideo ira
dei desēdit supra eū. et sic patz qđ
panis xp̄i dat gratiā Tercō dico
qđ iste panis sacramētā ī tēpta
tione cōfortat Vnde legim? figurā
ī iij. Regū. xij. qđ prop̄ba helyas
dormiuit sub iunipero et petiuit
vt moreret? et dormiuit Et venit
angelus dñi et portauit sibi pa
nem sub iuniperū et vas aq̄. Qui
surgēs comedit et bibit: etambu
lauit ī fortitudine cū illius vsq̄
qđ ad montē dei crebr̄: et ibi loque
batur cū deo: sicut homo cum ho
mine. Ita spūituali dū hō temp
tatur diuersimode a nuncijs dya
boli: suscitāt? ab āgelo: vt fugiat
a pecc̄is p penitentiā quē figurat?
p iuniperū qđ iuniper? ē acutus

Ita p̄ma est satis dura: a postq̄m
in penitētia dura regeuit aīa sur
gat: a comedat de celesti pane. et
aīa confortatur ita q̄ tēpore mortis
ambulabit in fortitudine dñi illi?
sacramēti vsq; ad montē dei: vbi
deū clare videbit Cōtra hūc aut
articulū dicūt etiā infideles Quō
p̄t esse sacramētū in tot locis oī
die consecrandū? Respōdent docto
res a fideles q̄ sacramētū consecrat
verbis xp̄i. Et sic verbū cū loqui
tur diuidit̄ in mille aures: tamē
in se est indiuisibile. ita v̄ba sac̄ti
Itē dicunt. quō p̄t tā magnā cor
pus xp̄i sicut pēdebat in cruce cō
tineri sub tali pua hostia? Res
pōdent doctores et fides eccl̄ie: q̄
ita magnū est corp⁹ xp̄i sub hos
tia sic pendebat in cruce et statū
de v̄gine Et ponit exēplū. Sicut
hō videt magnū turrim ī paruo
speculo. si illud est de eo possibile
in creaturis q̄nto magis in subti
litate in dñis Itē dicūt infideles
Xp̄iani omni die accipiūt corp⁹
xp̄i: ergo minuit̄: a deū comedūt
Respondet fides: q̄ caro cristi est
sub hostia. a sub aīa. sub corp⁹:
q̄uis corp⁹ comedit̄ tñ aīa nō le
ditur. Et sic patz q̄ corp⁹ cū inte
gra fide sumptū confortat aīam oī
bono ope. a in fide. a deducet ani
mā post hanc vitā ad montē dei
eternitatis Quarto corp⁹ xp̄i
digne sumptū: p̄stat sumēti vitā
etnā a vitā grē. Vñ ait dñs Ego
sū panis viuus q̄ de celo descēdi.

Si quis māducauerit ex hoc pa
ne viuet in eternū. Hui⁹ legim⁹
figurā in genesi. ij. q̄ deus planta
uit paradisu. a plantauit in medio
paradi pulcherrimā arborē pdu
cens optimū fructū. Vnde qñ hō
comedit̄ de illo fructu debēt viuē
i eternū. Ideo posuit dñs angelū
ad custodiendū hoīem ne come
deret de ligno vite vt nō viuēt in
eternū post p̄ctm Sz si comedit̄
ante p̄ctm in statu inoētie viris̄
i eternū Ita sp̄uast ex q̄ de? tantā
dignitatē p̄stitit hūano generi et
illam amisimus. Voluit igit̄ pro
priū filiū plantare in medio scā
di paradisi que est eccl̄ia tanq̄m ar
borem vite fructus vite afferens
fructus ergo scāde arboris xp̄i
scādi paradisi eccl̄ie est corp⁹ cristi
qd̄ āte peccatū hō debebat come
dere: h̄ post phibitus est. Ita hō
existens in statu inoētie a iusti
cie debet corpus ihesu cristi acci
pere Sz post peccatū nō debet ac
cipere: nisi p̄us penitētiā agat
Ideo et sicut abus arboris verticē
in corpus hominis: ita abus xp̄i
Vñ augustin⁹ in soliloquio Q̄do
mine cū accepero corp⁹ tuum in
sacramēto tu nō mutaberis in me
sed ego mutabor in te hic p̄ grām
et caritatē: et in futuro p̄ gloriā
quia tu es caritas. et q̄ accipit te
in caritate: in te manet: a tu in eo
Et sic patet q̄ cristi corp⁹ digne
sumenti vitā eternā p̄stat. Ergo
hic est panis qui de celo descēdit

Si quis digne māducauerit: vi-
uet in eternū. Qd nobis cōcedat
qui sine fine viuit ⁊ regnat

Om̃ia p̃ma post trinitatis

Sermo .xlj.

Omo quidā eāt diues ⁊
induebat purpura ⁊c.

Iu. xij. Sepe illd dñs qd
docuit s̃bo: postmodū cōfirmavit
exēplo. Sup̃ius quidē hoīes ab
ip̃etu diuiciay retraxerat. ⁊ ad fa-
ciendū elemosinā iducebat Pha-
risei at̃ q̃ erāt auari eū deridebāt:
ideo h̃ exēplū cōtra eos adduxit.
Vbi r̃ificatū est illd qd dixit dñs
Ma. vij. q̃ lata ē via et spaciōsa
q̃ ducit ad p̃dicōez. ⁊ arcta q̃ ducit
ad vitā. Diues quidē iuit p̃ latā
viā. ⁊ ideo p̃dicōez iurrit. Iazar?
ei p̃ artā viā iuit. ⁊ idō iuenit vitā
Sed̃z aug. stat? hoīs tripliciē cōsi-
deratur. s̃ in vita. in morte. ⁊ post
mortē Q̃ntū ad istū statū descri-
bitur h̃ diues ⁊ paup̃ p̃m? ergo
cōstēdit? stat? hoīs diuitis in vita
q̃ fuit valde glōsios. qz fuit i mag-
nis diuicijs delicijs et honoribz.
P̃o ergo fuit in magnis diuicijs.
Esse at̃ diuitem nō est culpabile
De? at̃ diuites ⁊ potētes nō abij-
cūt cū ip̃e sit potēs Job. xxxvi. Et
iusti ⁊ s̃ci diuites sūt q̃ deo placue-
rūt sic abrahā ⁊ ceteri p̃iarche.
S̃z notandū est qd circa diuitias
culpa. iij. modis fieri p̃t. ā auare
tenēdo. aut indebite exponēdo ā
nimis diligēdo. aut iniuste acqui-
rendo. Et q̃ntū ad ad istos q̃tuor

modos diuites reprehēdibiles in-
uenim? vtz i euāgelio Et saltē in
tribz p̃mis iste rep̃hensibil̃ eē vi-
detur p̃m? diues q̃ auare retine-
bat: ē ille q̃ dixit Iu. xij. Mā mea
habet m̃stra bō: reposita in ānos
p̃simos ⁊c. Tal̃ erat iste diues q̃
auare retinebat diuitias. et nihil
alijs cōicare volebat. Legit? q̃ cū
alexāder p̃ q̃ndā filiā p̃gēt ⁊ ip̃e
cū suo exātū fere siti deficēt: q̃dā
p̃ m̃gno p̃cio cīphū aq̃ sibi dedit
quē ip̃se protin? effūdi mādauit
Noluit ei sol? bibē: postq̃ illd su-
is militibz nō poteāt cōicare Cō-
tra d̃t auar? ec̃c. xi. Inueni requiē
m̃ ⁊ nūc māducabo de bonis meis
solus Sed̃s diues fuit q̃ vane ex-
pēdebat. sic filius ille p̃digus: q̃
acceptā s̃bam in vanitatibz cōsump-
sit. vt h̃etur luc. xv. Tal̃ etiā fuit
iste diues: q̃ expēdebat in ṽstibz
curiosis. ⁊ epulis deliciosis seu de-
licatis. Et tamē sic dicit iohānes
cristostom?: deus dispēsatoēs di-
uitiarū suarū voluit nos esse.

Per h̃ em̃ manifestate patz q̃
diuitie nō sunt prop̃e nostre: sed
accōmodate nob̃. et ideo nos nō
debemus eas expēdere ad nostrā
voluntatē: sed ad fraternā necessi-
tatē. Qz nō sūt prop̃e nostre: pa-
tet in morte Si ei canis duos ho-
mines seq̃tur cui? sit ignorat. sed
cū ab inuicē separātur: canis dñm
suū imitatur. Sic due p̃sone sunt
homo. s̃ et mūdus. et cui? diuitie
sunt: hoīs aut mundi ignoratur.